

Petra Vondrová

Výtvarné hrátky napříč kontinenty

Pro děti od 4 do 10 let

- Zeměpisně motivované tvoření
- Křížovky, slepé mapy, hry
- Didaktické postupy a obrazový materiál

Knihu věnuji svému muži Petrovi

Petra Vondrová

Výtvarné hrátky napříč kontinenty

- Zeměpisně motivované tvoření
- Křížovky, slepé mapy, hry
- Didaktické postupy a obrazový materiál

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **treštně stíháno**.

*Vydání odborné knihy schválila Vědecká redakce
nakladatelství Grada Publishing, a.s.*

Mgr. Petra Vondrová, Ph.D.

VÝTVARNÉ HRÁTKY NAPŘÍČ KONTINENTY **Pro děti od 4 do 10 let**

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
www.grada.cz
jako svou 4470. publikaci

Ilustrace Petra Vondrová
Foto Antonín Plicka
Odpovědná redaktorka Helena Varšavská
Sazba a zlom Antonín Plicka
Zpracování obálky Antonín Plicka
Počet stran 176
Vydání 1., 2011

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s, 2011
Cover Photo © Antonín Plicka

ISBN 978-80-247-3062-2 (tištěná verze)
ISBN 978-80-247-7450-3 (elektronická verze ve formátu PDF)
© Grada Publishing, a.s. 2012

OBSAH

ÚVOD	7
1. EVROPA	9
<i>Realizace: Evropa se střídajícími se ročními obdobími</i>	<i>11</i>
1.1 Nizozemsko	12
<i>Realizace: Můj kouzelný větrný mlýn</i>	<i>14</i>
1.2 Itálie	16
<i>Realizace: Pizza, jakou bych rádla ochutnalla</i>	<i>18</i>
1.3 Švýcarsko	20
<i>Realizace: Můj kouzelný budík</i>	<i>22</i>
1.4 Řecko	24
<i>Realizace: Ostrov, na kterém bych rádla strávila několik dní</i>	<i>27</i>
1.5 Španělsko	29
<i>Realizace: Pestrobarevný dům</i>	<i>32</i>
1.6 Francie	34
<i>Realizace: Zámek, který bych rádla navštívila</i>	<i>36</i>
1.7 Norsko	39
<i>Realizace: Zvířata za polárním kruhem</i>	<i>41</i>
1.8 Velká Británie	43
<i>Realizace: Král nebo královna</i>	<i>45</i>
2. AFRIKA	49
<i>Realizace: Pestrobarevná Afrika</i>	<i>50</i>
2.1 Nigérie	51
<i>Realizace: Kouzelná africká maska</i>	<i>53</i>
2.2 Ghana	55
<i>Realizace: Korále – dárek pro maminku</i>	<i>57</i>
2.3 Tunisko	58
<i>Realizace: Kobereček</i>	<i>60</i>
2.4 Maroko	62
<i>Realizace: S velbloudem na poušti</i>	<i>64</i>
2.5 Keňa	66
<i>Realizace: Cesta na safari</i>	<i>68</i>
2.6 Madagaskar	71
<i>Realizace: Můj statný baobab</i>	<i>72</i>
2.7 Etiopie	74
<i>Realizace: Afriční lidé a jejich život</i>	<i>76</i>

2.8 Jihoafrická republika	78
<i>Realizace: Buben</i>	79
3. ASIE	83
<i>Realizace: Velká Asie</i>	84
3.1 Čína	85
<i>Realizace: Kamarádky Číňanky</i>	87
3.2 Rusko	89
<i>Realizace: Moje panenky nebo moji panáčky</i>	91
3.3 Japonsko	93
<i>Realizace: Malé rozkvetlé stromky aneb inspirace bonsajemi</i>	95
3.4 Filipíny	97
<i>Realizace: Pestrobarevný podmořský svět</i>	99
3.5 Thajsko	101
<i>Realizace: Mořské pobřeží s palmami</i>	103
3.6 Turecko	105
<i>Realizace: Břišní tanečnice</i>	107
3.7 Nepál	109
<i>Realizace: Pohoří Himálaj – jak je vidím já...</i>	111
3.8 Indie	112
<i>Realizace: Kabelka s vůní čaje</i>	114
PŘÍLOHY – PRACOVNÍ LISTY	117
Křížovky	118
Slepé mapy	131
Řešení	141
POUŽITÁ LITERATURA	155

ÚVOD

Sedmiletý Patrik, pětiletá Darinka a jejich maminka jsou průvodci po vybraných zemích tří světových kontinentů. Všichni tři rádi cestují a také rádi tvoří různé výrobky. Inspiraci ke své tvorbě nacházejí právě na cestách po Asii, Africe a Evropě.

Maminka Patrikovi a Darince vypravuje o místech, která navštěvují, připravuje pro ně úkoly související s konkrétní zemí a děti se je snaží vyřešit za její pomoci. Kromě toho se věnují tvorbě výtvarných dílek inspirovaných cestou, kterou právě podnikají.

Knížka obsahuje tři hlavní kapitoly: I. Evropa, II. Afrika, III. Asie. V každé kapitole najdeme osm lekcí, které se jmenují dle vybrané země ležící na daném kontinentu. V první kapitole Evropa se Patrik s Darinkou seznamují s Nizozemím, Itálií, Řeckem, Švýcarskem, Španělskem, Francií, Norskem a Velkou Británií. Ve druhé kapitole věnované africkému kontinentu se děti vydávají poznávat Ghanu, Nigérii, Tunisko, Maroko, Jihoafrickou republiku, Keňu, Etiopii a Madagaskar. Ve třetí kapitole cestují děti s maminkou po Asii. Navštíví Japonsko, Čínu, Thajsko, Filipíny, Indii, Rusko, Turecko a Nepál.

Každá kapitola má svůj vlastní úvod, v němž maminka děti seznámí s vybraným kontinentem. Maminka dětem vypravuje o řekách, jezerech, horách i velkých městech, která se na daném kontinentu nacházejí. Vypravuje jim i o rostlinách a stromech, které zde rostou, o zvířatech i typických národech, které tu žijí. Při vyprávění současně děti pracují s mapou příslušného světadílu a hledají města, jezera, řeky, hory apod. na mapě. Součástí každé úvodní lekce k danému kontinentu je i výtvarná realizace.

Celkově najdeme ve všech třech kapitolách dvacet čtyři lekcí. Každá z lekcí má svůj **cíl, motivační fázi**, ve které maminka dětem vypravuje o vybrané zemi. Následují tři až čtyři drobné úkoly. Děti se pokoušejí hledat základní informace o konkrétní zemi, pracují s mapou dané země, učí se základní slova jazyka, kterým se v příslušné zemi mluví, hledají informace o slavné osobnosti, která z oné země pochází, zkouší připravit typické jídlo dle receptu apod. Následuje **realizace výtvarného dílka**. Děti se inspiřují pro tvorbu historií, uměním, kuchyní, krajinou... dané země. S realizací dílka souvisí **díleční motivace, seznam potřebných pomůcek a materiálů k tvorbě, postup tvorby dílka, zakonče-**

ní a obměna tvorby. Při práci děti využívají nejčastěji zbytkový a odpadový materiál nebo přírodniny. Tvoří z různých zbytků textilií, plastových kelímků, papírových krabiček nebo ruliček, případně z jiných již nepotřebných předmětů. Děti při tvorbě střídají i různé výtvarné nástroje – štětec, houbičku nebo drátěnku na nádobí, starý kartáček na zuby apod., ale vyzkoušejí si i rozmanité výtvarné techniky – malují, tvoří obtisky, koláže, prostorové práce, modelují z modelíny i rychleschnoucí hmoty, vyzkoušejí si i grafickou techniku linoryt. Některá dílka tvoří Patrik s Darinkou jako jednotlivci, další z nich jako dvojice. Pracují doma, ale i přímo v přírodě.

Součástí každé lekce je i černobílý náčrt výrobku. V knížce objevíme i barevné fotografie vybraných děl. Každá lekce v kapitole Evropa obsahuje navíc krátké seznámení s vybranou uměleckou osobností, která danou zemi proslavila. A tak se Patrik s Darinkou dozvídají o životě nizozemského malíře Vincenta van Gogha, o tvorbě švýcarského sochaře J. Tinguellyho nebo italského umělce M. Merze, seznamují se s řeckým sochařem Nondou, španělským architektem Gaudím nebo s norským malířem E. Munchem, francouzským malířem A. Renoirem a anglickým malířem D. Hockneym.

V příloze knížky nalezneme i další zeměpisně motivované úkolky – děti řeší tajenky nebo doplňují mapy. S řešením úkolků pomáhají dětem rodiče, prarodiče, starší sourozenci nebo kamarádi.

1. EVROPA

Maminka, Patrik i Darinka objevují v této kapitole evropský kontinent. Maminka dětem vypravuje o osmi vybraných evropských zemích – o Nizozemí, Itálii, Řecku, Švýcarsku, Španělsku, Francii, Norsku a Velké Británii. Děti se dozvídají, kde zvolené země v Evropě leží, jací lidé tu žijí, jaké hory, pohoří, řeky nebo jezera či velká města tu najdeme.

Patrik a Darinka dostávají v každé konkrétní lekci úkoly. Hledají základní informace o vybrané zemi, o vybrané osobnosti, jídle, zvířeti apod. V každé lekci této kapitoly se děti seznámí s vybranou osobností ze světa výtvarného umění, která souvisí s konkrétní zemí. Děti tak poznají nizozemského malíře Vincenta van Gogha, španělského architekta A. Gaudího, švýcarského umělce Tinguelyho, řeckého malíře a sochaře Nonda, francouzského malíře Renoira a další. Poté následuje v každé lekci výtvarná činnost inspirovaná životem, událostí, osobností apod. související s vybranou evropskou zemí. Děti se věnují tvorbě s rozmanitým výtvarným materiálem. Pracují s přírodninami, zbytkovým i odpadovým materiálem, modelují, malují, kreslí, tvoří prostorová díla, koláže. Každá lecke obsahuje černobílou kresbu výrobku, některé z lekcí i barevnou fotografii díla.

V závěru knížky – v příloze – nalezneme i další úkolky pro děti související se zeměmi, kterým se v kapitole věnujeme. Děti si mohou zkusit vyřešit tajenku, doplnit mapičku. Starší děti zkoušejí plnit úkolky samy, mladším dětem pomáhají rodiče nebo starší sourozenci.

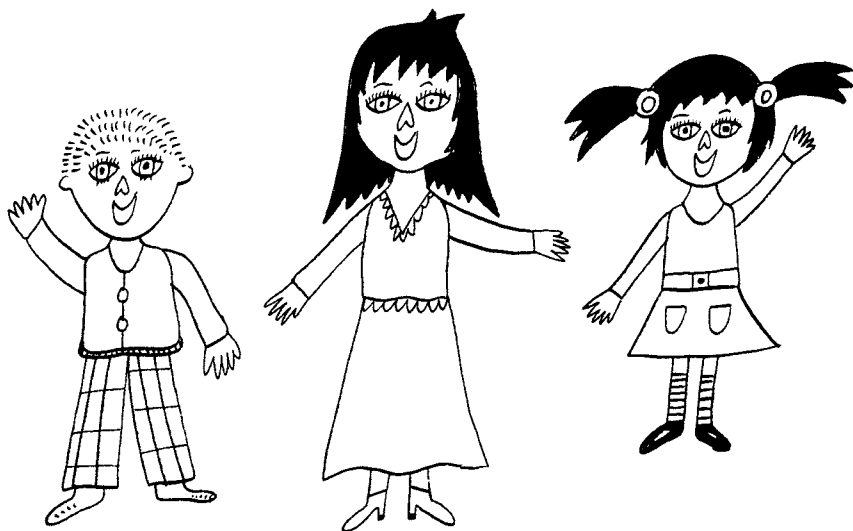
ÚVODNÍ MOTIVACE

Maminka rozloží před děti velkou mapu Evropy. Ukáže jim, jak rozlehlý kontinent je Evropa. Jmenuje vybrané země Evropy a ukazuje jejich hranice na mapě. Ukáže jim i Českou republiku a její sousední státy. Pak dětem vypravuje o Evropě.

Evropa je po Austrálii nejmenším světadílem. Leží mezi pohořím Ural a Atlantickým oceánem. Největším ostrovem je Velká Británie. Nejsevernější oblasti Evropy jsou zasněžené pustiny za severním polárním kruhem. Větší část střední Evropy tvoří rozlehlá nížina, jižní Evropu oddělují vysoká pohoří – Pyreneje, Alpy, Karpaty. V Evropě najdeme i velké řeky – Rýn, Dunaj, Pád, Labe, Sein a další. V zemích okolo Středozevního moře jsou dlouhá teplá léta, kde se daří pěstovat citrusy, olivy, vinnou révu. V oblastech okolo severního polárního kruhu žije mnoho sobů nebo sovíc sněžných. V tundrách tu rostou lišejníky a mechy. V mírnějších klimatických

oblastech najdeme mnoho lesů s jehličnatými i listnatými stromy. Lesy jsou domovem srnců, jelenů, veverek, lesních ptáků. V Atlantském oceánu podél pobřeží evropského kontinentu žijí tresky, lososi, sardinky, poletují tu racci i alky. V horských oblastech Alp nebo Pyrenejí žijí kamzíci a svišti, rostou zde hořce. Na jihu Evropy se daří olivovníkům, cypřišům, žijí zde například želvy a ještěrky. Evropský kontinent má bohatou historii i kulturu již od starověku. Mnohá evropská města lákají k návštěvám i turisty z dalších kontinentů. Evropská velkoměsta žijí moderním životem, ale stojí v nich i památky staré několik století. Mezi nejznámější evropská města patří Londýn, Paříž, Řím, Atény, Barcelona, Praha nebo Vídeň.

Maminka se vrátí k mapě a ukáže dětem velká evropská pohoří, řeky, slavná evropská města.

✂ Realizace: Evropa se střídajícími se ročními obdobími

(skupinová tvorba, doporučená práce – na zemi, v přírodě)

Cíl výtvarné činnosti: Získat zájem o geografické i kulturní poznatky vybraných zemí evropského kontinentu. Učit se toleranci k odlišnostem mezi různými evropskými národy.

Pomůcky a materiál: Bílý karton formátu A1, nůžky, nožik, měkká tužka, temperové barvy, štětec, různé výtvarné nástroje sloužící k obtiskování – plastové uzávěry od minerálek, kamínky apod., hadřík, žlutý, modrý, červený a zelený papír, černá tuš nebo černý fix, špejle, lepidlo Herkules, dvě korkové zátky od vína (na oči sluníček).

Příprava:

Maminka tužkou nakreslí na papír tvar evropského kontinentu. Dle obrysu ho vystřihne. Položí ho na zahradě do trávy a na několika místech ho zatíží kamínky. Pak nařeže z korkových zátek nožíkem osm koleček na oči sluníček.

Postup:

Na připravený podklad kontinentu děláme obtisky různých předmětů – kamínku, kousku houbičky, větvičky, plastové zátky apod. Volíme rozmanité barevné odstíny. Necháme barvy zaschnout.

Na barevné papíry kreslíme tuší a špejlí nebo fixem sluníčka. Volíme pro každé roční období jiný barevný odstín papíru. Pro jarní sluníčko zelenou barvu, pro letní sluníčko žlutou barvu, pro podzimní sluníčko červenou barvu, pro zimní sluníčko modrou barvu. Oči sluníček tvoříme z korkových zátek. Vytvořená sluníčka lepíme do kompozice.

Zakončení:

Patrik, Darinka i maminka se posadí okolo vytvořeného díla. Připomenou si společně, co si pamatují o Evropě, připomenou si i střídání ročních dob na evropském kontinentě v průběhu roku.

viz barevná příloha s. 1

1.1 NIZOZEMSKO

Pomůcky k motivaci: Mapa Evropy, obrázky související s Nizozemskem (pohlednice, obrázky z katalogu libovolné cestovní kanceláře apod., případně internet).

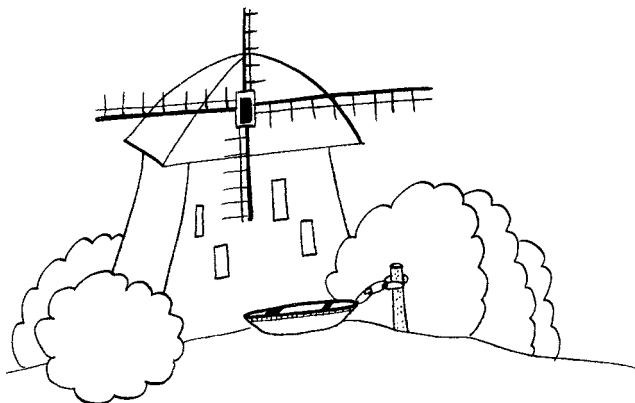
Motivace:

Maminka se s Darinkou a Patrikem posadí na lavičku do blízkosti záhonu s rozkvetlými narcisky a tulipány. Maminka dětem vypravuje: „Víte, kam se dnes děti vydáme? Do země tulipánů (maminka ukáže dětem tulipány na zahradě). Tak se říká Holandsku neboli Nizozemí, zemi, která leží v Evropě a pěstují se v ní jedny z nejkrásnějších květin na světě – především tulipány a růže. Hlavním městem Nizozemska je Amsterdam.“ Maminka na rozložené mapě Evropy v trávě ukáže dětem Holandsko a jeho hlavní město.

„A co je ještě typické pro Nizozemsko? Celá země je vlastně velká nížina, kterou protíná síť kanálů, řek a hrází. Kanály a mosty lemují krásné cihlové domy. Ve městech i na venkově je populární cyklistika. Je to v této zemi nejběžnější dopravní prostředek. Kopce zde téměř nejsou. Na pastvinách se pase skot. A právě mléčné výrobky, především kulaté sýry obalené voskem, jsou známé po celém světě.“

Ale pro Nizozemí jsou typické ještě dvě věci. Hausbóty (obytné čluny), které lemují kanály, a větrné mlýny, které jsou k vidění po celé zemi.“

Maminka ukáže dětem na obrázcích větrné mlýny, hausbóty i typické kanály s mosty.

1. ÚKOL

Děti za pomoci maminky zkoušejí vyhledávat základní informace o Nizozemí (k práci použijeme encyklopedii nebo internet, například www.cestovani.idnes.cz/zeme_info.asp, vybrat kontinent Evropa a poté vybrat Nizozemí).

Příklad řešení:

Rozloha: 41 530 km čtverečních

Počet obyvatel: 15 287 000

Hlavní město: Amsterdam (přes 1 milion obyvatel)

Další velká města: Rotterdam, Haag

Úřední jazyk: nizozemština

Měna: euro

2. ÚKOL

Děti za pomoci maminky zkoušejí najít zajímavosti o Nizozemí (použijí dostupné publikace nebo internet).

Příklad řešení:

V 17. století se Nizozemí stalo přední námořní velmocí a získalo rozsáhlou zámořskou říši. Obchodování Holandska s Indonésií přineslo zemi veliké bohatství.

Většina Holanďanů žije ve městech. Prostor k bydlení je však v zaplněné zemi omezený. Mnoho Nizozemců ovládá dva až tři světové jazyky – nejčastěji němčinu, angličtinu a francouzštinu.

V létě se v kanálech plave, v zimě se na zamrzlých kanálech bruslí.

3. ÚKOL

Děti hledají, kdo je **Marco van Basten** (použijí dostupné informace z článků či internet).

Příklad řešení:

Slavný fotbalista (narozen roku 1964). Hrál za fotbalový klub AJAX Amsterdam, později působil v Itálii v klubu AC Milán. Třikrát se stal nejlepším fotbalistou Evropy (v letech 1988, 1989, 1992). V roce 1992 se stal i nejlepším fotbalistou světa.

SEZNÁMENÍ S NIZOZEMSKÝM UMĚLCEM – VINCENTEM VAN GOGHEM

Maminka ukáže dětem na obrázcích ukázky z díla Vincenta van Gogha. Použije jeho životopisnou knihu *Život Vincenta van Gogha: Vlastní podobizna s kloboukem, Kostel v Auvers, Arleské dámy*.

Kdo je Vincent van Gogh?

Van Gogh (1853–1891) je považován za jednoho z nejvýznamnějších malířů všech dob. Maloval sytými barvami, používal širokých tahů štětcem, výrazných barev. Než se však stal malířem, vyzkoušel různá povolání, ale nic ho tak nebavilo jako malířství. V době, kdy žil, však o jeho obrazy nebyl zájem. Po celý život ho finančně podporoval jeho bratr Theo. Van Gogh byl duševně nemocný. Umřel mladý, nebylo mu ani čtyřicet let. Po jeho smrti se postupně zájem o jeho obrazy zvyšoval a dnes jeho díla mají obrovskou hodnotu.

✂ Realizace: Můj kouzelný větrný mlýn

Cíl výtvarné činnosti: Nebát se tvorby na atypický podklad – krabici. Rozvíjet fantazii a kreativitu při tvorbě s různorodým výtvarným materiálem – různými papíry, korkovými zátkami, dřevěnými špachtličkami. Rozšířit si znalosti o větrných mlýnech.

Pomůcky k motivaci: Obrázky větrných mlýnů.

Motivace:

Maminka dětem vypravuje o větrných mlýnech. Například: „Větrné mlýny byly důležité v období mezi 15. a 19. stoletím, kdy byla energie, kterou produkovaly, využívána k odčerpávání vody ze země. Dnes tuto práci vykonávají čerpadla.“

Maminka ukáže dětem různé větrné mlýny na obrázcích. Pozorujeme jejich velikost, materiál, z jakého jsou postaveny, barevnost apod.

Maminka vede děti představou: „Kdysi dávno žil v jednom mlýně hodný čaroděj. Ve mlýně měl svoji čarodějnou komnatu se všemi kouzelnými věcmi. Jeho mlýn stál na okraji louky nedaleko Rotterdamu. Všem obyvatelům i zvířátkům rád pomáhal. Jednou za rok, vždy první den v roce, se mlýn proměnil. Stal se z něj kouzelný barevný mlýn. Kdo do něj v ten den zašel a byl po celý rok hodný, mohl mít jedno přání. Kouzelník zatočil lopatami mlýnu a přání splnil.“

Maminka se ptá dětí, jaké přání by chtěly od kouzelného mlýnu splnit.

Pomůcky a materiál k výtvarné činnosti: Krabice do předvařené rýže (nebo jí podobná), drobné kamínky, nůžky, průsvitná izolepa, barevné papíry, lepidlo Herkules, dvě dřevěné špachtličky, korkový špunt, černá tuš, špejle.

Příprava:

V přírodě si nasbíráme několik drobných kamínků. Maminka přeřízne korkový špunt na dvě poloviny.

Postup:

Do krabice vložíme asi pět drobných kamínků. Krabici uzavřeme, přelepíme ji kousky izolepy. Z barevných papírů trháme různé velké kousky. Na celou krabici (kromě její spodní strany) lepíme kousky natrhaných barevných papírů. Na dvě špachtličky kreslíme tuší a špejlí vybraný vzor – ozdoby lopat mlýnu. Doprostřed horní třetiny krabice lepíme polovinu špuntu. Na špunt nalepíme obě připravené špachtličky tak, abychom dotvořili lopaty mlýnu.

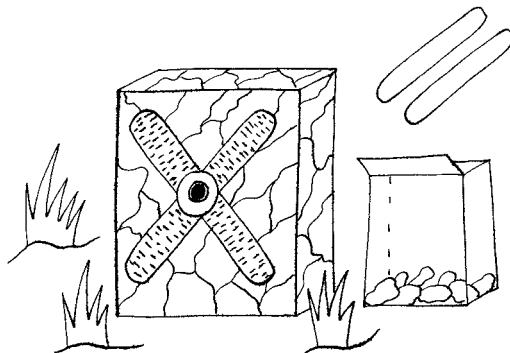
Obměna:

Místo papírů použijeme k tvorbě mlýna kousky látek. Místo krabice použijeme dřevěné špalíčky.

Zakončení:

Mlýny si děti odnesou do zahrady a postaví je do trávy. Okolo mlýnů instalují z kousku modré látky říčku, na kterou položí několik kamínků.

Děti se s maminkou posadí do blízkosti vytvořené expozice. Připomenou si, co si pamatují o větrných mlýnech, i pohádkový příběh o kouzelném větrném mlýnu.

viz barevná příloha s. 1

1.2 ITÁLIE

Pomůcky k motivaci: Mapa Evropy, obrázky i pohlednice související s Itálií (například obrázky z katalogu cestovních kanceláří apod.), CD přehrávač, libovolné CD s Verdiho operou.

Motivace:

Darinka s Patrikem pomáhají mamince na zahrádce sklízet vypěstovaná rajčata, papriky i zelené lusky. Maminka při práci dětem vypravuje o Itálii.

„Rajčata, papriky, zelené lusky, ale i šunka, sýry a mnoho dalších ingrediencí je potřeba na výrobu vaší oblíbené pochoutky – pizzy. Zemí, kde pizza vznikla a kde ji umí připravit nejlépe na světě, je Itálie. Ale italská kuchyně je proslavená i vynikajícími špagetami a vůbec těstovinami s nejrůznějšími omáčkami, sýry a vínem. Avšak kdo navštíví tuto zemi, uvidí i starobylou architekturu, může navštívit obchody s módou nebo s bytovým designem. Právě italská móda a bytoví designéři patří k nejznámějším na světě.“

Maminka na chvíli odloží košíky s otrhanou zeleninou a posadí se s dětmi do trávy okolo rozložené mapy Evropy. Na mapě ukáže dětem Itálii, italské Alpy i ostrovy, které k Itálii patří – Sicílii a Sardinii. Neopomene dětem ukázat hlavní italské město Řím i další slavná města – Benátky, Milán, Florencii, Neapol a další.

Pak se maminka dětí zeptá: „Jaký tvar vám země připomene, když se podíváte na mapu?“ Děti si prohlédnou na mapě ještě jednou tvar Itálie a odpoví: „Velkou botu – kozačku.“ Dál pokračuje ve vyprávění opět maminka. „Nejsevernější část Itálie patří horám, směrem na jih najdeme i mnoho řek, políček i jezera. Pro Itálii je typický i svět opery. Z Itálie pochází mnoho známých operních skladatelů, například Giuseppe Verdi nebo slavní operní pěvci, jako je Placido Domingo. V Miláně je možné navštívit jedno z nejslavnějších divadel, kde se věnují operě – La Scalla.“

Po návratu domů ukáže maminka dětem na pohlednicích památky z Říma (Koloseum), z Milána (katedrála), Benátek (chrám sv. Marka i kanály s gondolami), italská jezera (Como), Alpy, obrázky Neapole i typické italské vesnice, obrázky z módní přehlídky od italských tvůrců (například Armani, Dolce a Gabbana). Během prohlížení obrázků si poslechneme ukázkou z italské opery na CD, například Verdiho Aidu nebo Nabucca.

1. ÚKOL

Děti za pomoci maminky zkoušejí vyhledávat základní informace o Itálii (k práci použijeme encyklopedii nebo internet, například www.cestovani.idnes.cz/zeme_info.asp, vybrat kontinent Evropa a poté vybrat Itálii).

Příklad řešení:

Státní zřízení: republika

Počet obyvatel: 57 milionů

Hlavní město: Řím

Další velká města: Milán, Turín, Neapol

Úřední jazyk: italština

Měna: euro

Hlavní vývozní položky: víno, olivy a olivový olej, těstoviny, parmská šunka, oděvy a obuv, automobily

2. ÚKOL

Děti za pomoci maminky hledají informace o papežském státě – **Vatikánu** (použijí encyklopedii nebo internet).

Příklad řešení:

Vatikán leží uprostřed Říma. Ve Vatikánu je sídlo hlavy katolické církve – papeže.

3. ÚKOL

Děti za pomoci maminky zjišťují, kdo je **Giorgio Armani** (použijí encyklopedii nebo internet).

Příklad řešení:

Giorgio Armani (nar. 1934 v Piacenze, severní Itálie)

Jeden z nejslavnějších italských módních návrhářů. I když studoval medicínu, nakonec se proslavil jako módní designér. S pomocí svého tehdejšího partnera Sergia Galeottiho zavedl roku 1975 značku Giorgio Armani. Specializoval se na pánskou módu – saka, obleky, kalhoty apod. Později zavedl i značku pro ženy. Používá především neutrální béžové a šedé barvy. Značka se rozšířila na ložní prádlo, čokolády či hotely.

SEZNÁMENÍ S VYBRANÝM ITALSKÝM UMĚLCEM MARIEM MERZEM

Maminka ukáže dětem na obrázcích ukázky z díla Maria Merze. Použije například publikaci *Proměny soudobého výtvarného umění: Dal miele alle cenari (1984), Igloo (1972)*.

Kdo je Mario Merz?

Tvůrce se svým dílem přiklání k uměleckému směru land-artu. Pro svá díla používá nejčastěji přírodní materiály – větve, kameny, šišky, zeminu apod. Proslavil se především tzv. Iglú, které tvoří v různých velikostech ve tvaru polokoulí právě z přírodních materiálů nebo i jiných materiálů – kousků plechu, skla apod.

✂ Realizace: Pizza, jakou bych rád/a ochutnal/a

Cíl výtvarné činnosti: Kultivovat dovednost práce s barvami. Nebát se práce s netradičními výtvarnými nástroji – houbičkou, plastovým víčkem. Rozvíjet fantazii a kreativitu při tvorbě s různorodým výtvarným materiálem – barevnými papíry, textiliemi. Rozšířit si znalosti o italské kuchyni.

Pomůcky k motivaci: Obrázky různých italských pokrmů včetně pizzy (použijeme libovolnou kuchařskou knihu s italskou kuchyní).

Motivace:

Maminka dětem vypravuje o italské kuchyni: „Italská kuchyně je velmi chutná i rozmanitá. Nejpopulárnějším jídlem je právě pizza, kterou mají rádi děti i dospělí. Italské restaurace připravují pizzu s různými ingrediencemi. Mezi nejčastěji používanými se objevují rajčata, sýry, šunka, špenát, mořské plody apod. Ale Italové milují i těstoviny (penne, tagliatelle, spaghetti apod.) s omáčkami, sýry nebo saláty. A samozřejmě pijí i víno, nejčastěji červené nebo růžové.“

Maminka ukáže dětem v kuchařské knize obrázky různých italských pokrmů.

Pomůcky a materiál k výtvarné činnosti: Bílý karton formátu A3, nůžky, temperové barvy, houbička na nádobí, plastová víčka různých velikostí, štětec, barevné papíry, zbytky látek, kožešiny, klubíčka vln, lepidlo Herkules, magnetofon, CD s italskými písničkami, například od Ramazzotiho nebo Zera.

Příprava:

Maminka vystřihne z kartonu tvar oválu – tvar připomínající pizzu.

Postup:

Kouskem houbičky nebo víčkem tvoříme barevné obtisky na připravený papírový podklad. Barevnost volíme dle fantazie. Necháme barvy zaschnout.

Z barevných papírů, látek, kožešiny stříháme nebo trháme tvary vybraných potravin – šunky, houby, kousku ananasu, špenátu, krevety apod. Připravené tvary lepíme na barevný podklad pizzy. Pizzu lze ozdobit kousky nastříhaných vln.

Během tvorby posloucháme italské písničky.

Obměna:

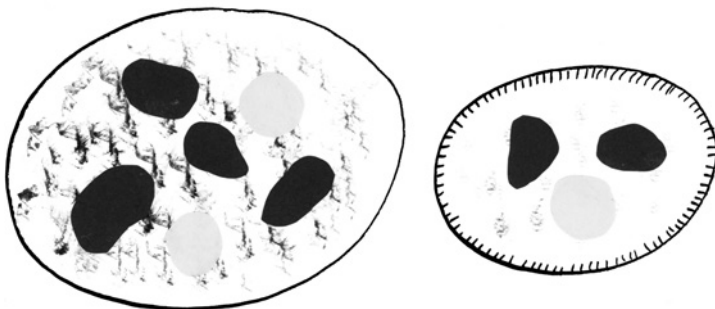
Pizzu tvoříme na malý kulatý papírový talíř. K tvorbě surovin na pizzu použijeme kousky modelíny.

Zakončení:

Zahrajeme si na italskou restauraci a uspořádáme zde večeři. Rozdělíme si role, kdo je kuchař, kdo číšník, kdo zákazník. Prostřeme stůl papírovým ubrusem, použijeme papírové kelímky a plastové příbory. Ke hře použijeme vytvořené pizzy. Role si během hry vyměníme. Kromě pizzy můžeme servírovat i neuvažené těstoviny ozdobené kousky látky nebo vln apod.

Doporučení:

Navštívíme opravdovou pizzerii. Podíváme se na profesionální přípravu pizzy, ochutnáme italské speciality.

viz barevná příloha s. 2

1.3 ŠVÝCARSKO

Pomůcky k motivaci: Mapa Evropy, obrázky i pohlednice související se Švýcarskem (například obrázky z katalogu cestovních kanceláří apod.), magnetofon, libovolné CD s písněmi DJ Boba, CD přehrávač.

Motivace:

Maminka se s Darinkou a Pavlíkem vydala na procházku na nedaleký kopec. Když všichni tři vyšli nahoru, posadili se do trávy a obdivovali krajinu, která se před nimi rozprostřela. Maminka dětem začala vyprávět o zemi, které dominují vysoké, krásné, ale i nevyzpytatelné hory – o Švýcarsku.

„Švýcarsko je země, kde nalezneme nejen horská pohoří, ale i jezera, zajímavá města s historickými objekty, muzei i galeriemi výtvarného umění. Nejnavštěvovanějšími švýcarskými městy jsou Ženeva, Lausanne, Curych, Basilej, Bern, Luzern, Lugano či Locarno. Z horských oblastí je oblíben Interlaken. Na vrchol Jungfrau je možné se dostat vláčkem. Je to nejvyšší železniční stanice ve Švýcarsku.“

Maminka rozloží do trávy mapu, na které ukáže dětem zmiňovaná města, několik jezer i Švýcarské Alpy. Pak pokračuje ve vyprávění.

„Zajímavostí země je její členění. Na severu Švýcarska se hovoří německy, v dalších částech se mluví francouzsky nebo italsky. Švýcarsko je proslulé i svými vynikajícími čokoládami nebo sýry. Švýcaři umějí vyrobit jedny z nejkvalitnějších hodinek, budíků či hodin na celém světě.“

1. ÚKOL

Děti s maminčinou pomocí zkoušejí vyhledávat základní informace o Švýcarsku (použijeme dostupné publikace nebo internet, www.cestovani.idnes.cz/zeme_info.asp, vybrat kontinent Evropa a poté vybrat Švýcarsko)

Příklad řešení:

Oficiální název: Švýcarská federace

Geografická poloha: střední Evropa

Rozloha: 41 293 km²

Počet obyvatel: okolo 8 milionů

Hlavní město: Bern

Další velká a zajímavá města: Curych, Basilej, Lausanne, Ženeva

Měna: švýcarský frank